

EUROPESE CENTRALE BANK
BANKENTOEZICHT

SSM-SREP-methodiek voor LSI's

Uitgave van 2019

Update 2019

Ontwikkelingen in de methodiek en implementatie in het SSM

- Alle NCA's zijn in 2018 gestart met de invoering van de SREP-methodiek voor LSI's. De methodiek wordt geleidelijk verder veralgemeend en zal uiterlijk in 2020 voor alle minder belangrijke instellingen (less significant institutions - LSI's) worden gebruikt.
- Vanaf 2019:
  - ✓ vindt de parallelle uitvoering van de liquiditeitsbeoordelingsmethodiek niet langer plaats, aangezien de SSM-SREP-methodiek voor LSI's consistentener zal worden toegepast.
  - ✓ wordt van de NCA's verwacht dat ze de Pijler 2-aanbeveling (Pillar 2 Guidance - P2G) toepassen, in overeenstemming met de herziene EBA-richtsnoeren betreffende SREP.
- Algemeen gesproken zullen de toezichthouders de komende jaren bij de SREP-beoordeling geleidelijk ook meer de **nadruk leggen op IT-risico's**, overeenkomstig de geldende internationale toezichtsnormen en in overeenstemming met de toezichtsprioriteiten van het SSM.
- De ECB en de NCA's zullen een **volwaardig opleidingsprogramma** voor toezichthouders in het SSM blijven ontwikkelen en in stand houden.

Externe communicatie

- In 2018 hield de ECB **overleg met de Europese bankenverenigingen** met het oog op de voorstelling van het algemene kader van de SREP-methodiek voor LSI's, de bespreking van de toezichtsverwachtingen en de verzameling van feedback uit de sector. In de toekomst zal de ECB regelmatig van gedachten blijven wisselen met de sector over de SREP-methodiek voor LSI's.
- ECB-Banktoezicht heeft het SREP-methodiekboekje voor LSI's op zijn website gepubliceerd en een artikel aan de SREP-methodiek voor LSI's gewijd in de Supervision Newsletter.

Inhoud

- 1 SSM-SREP voor LSI's – Inleiding
- 2 SSM-SREP voor LSI's – Methodiek
- 3 SSM-SREP voor LSI's – Transparantie en communicatie

Achtergrond bij de SSM-SREP voor LSI's

Achtergrond

- Als de directe toezichthouders zijn de nationale bevoegde autoriteiten (national competent authorities - NCA's) verantwoordelijk voor het nemen van de beslissingen over kapitaal-, liquiditeits- en kwalitatieve maatregelen voor de minder belangrijke instellingen (less significant institutions - LSI's).
- Sinds 2015 werken de ECB en de NCA's samen om een gemeenschappelijke SREP-methodiek voor de LSI's te ontwikkelen, op grond van de SREP-richtsnoeren van de EBA en voortbouwend op de methodiek voor belangrijke instellingen (significant institutions - SI's) en bestaande nationale SREP-methodieken.
- De NCA's zijn in 2018 begonnen met de stapsgewijze implementatie van de geharmoniseerde SREP-methodiek en zullen deze uiterlijk in 2020 voor alle LSI's toepassen.

- De SSM-SREP voor LSI's is een **doorlopend proces** en de methodiek zal zich in de toekomst blijven ontwikkelen.

De onderliggende principes van de SSM-SREP-methodiek voor LSI's

Principes

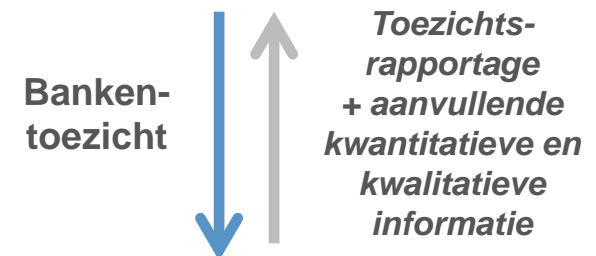
- Het bevorderen van convergentie in de wijze waarop de NCA's de SREP uitvoeren en het ondersteunen van een minimumniveau van harmonisatie en samenhang in de beoordeling van SI's en LSI's
- De SSM-SREP-methodiek voor LSI's is ontwikkeld onder de paraplu van de voor SI's geldende methodiek van het SSM
- Proportionaliteit en flexibiliteit om rekening te houden met specifieke kenmerken van LSI's
- Nationale specifieke kenmerken worden in overweging genomen (bijv. standaarden voor financiële verslaggeving, regelgeving)
- Gebaseerd op bestaande pijlers van degelijke risicobeoordeling:
  - ✓ combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve elementen
  - ✓ holistische beoordeling van de levensvatbaarheid van instellingen, rekening houdend met hun specifieke kenmerken
  - ✓ toekomstgericht perspectief

1. SSM-SREP voor LSI's – Inleiding

Bevoegdheden van de NCA's en de ECB

- Frequente rapportage van kwantitatieve en kwalitatieve informatie
- Uitwisseling van toezichtsstandpunten
- Gezamenlijke ontwikkeling van aanbevelingen, richtsnoeren en algemene instructies
- Gezamenlijke ontwikkeling van methodieken en beleid

Directe bevoegdheid van de ECB (bijv. voor vergunningverlening)

De ECB kan zo nodig:

- **inspecties ter plaatse** uitvoeren
- het **directe toezicht** op individuele LSI's overnemen

1. SSM-SREP voor LSI's – Inleiding

De SSM-methodiek implementeert Uniewetgeving, EBA-richtsnoeren en best practices op toezichtsgebied

De SREP in artikel 97 van CRD IV

...de bevoegde autoriteiten evalueren de regelingen, strategieën, processen en mechanismen die de instellingen hebben ingevoerd, en evalueren:

- (a) risico's waaraan de instellingen blootgesteld zijn of kunnen worden;
- (b) risico's die een instelling voor het financiële systeem vormt; en
- (c) risico's die bij stresstests aan het licht komen, rekening houdend met de aard, schaal en complexiteit van de werkzaamheden van een instelling.

Toepassingsgebied – CRD IV en GTM-(kader)verordening

Artikel 110 van CRD IV – de NCA's zijn als bevoegde autoriteiten verplicht de SREP uit te voeren en binnen de mate van toepassing een beslissing te nemen over toezichtsmaatregelen voor LSI's. Hierbij dienen de NCA's de methodiek toe te passen onverminderd nationale wetgeving en regelgeving.

In artikel 39 van de GTM-kaderverordening zijn de criteria en regels voor het classificeren van een kredietinstelling als belangrijk of minder belangrijk vastgelegd. Deze classificatie bepaalt of op een kredietinstelling door de ECB of door de desbetreffende NCA direct toezicht wordt uitgeoefend.

EBA-richtsnoeren

Richtsnoeren inzake gemeenschappelijke procedures en methoden voor de SREP (EBA/GL/2018/03), enz.

Beginnelsen van het BCBS en de FSB

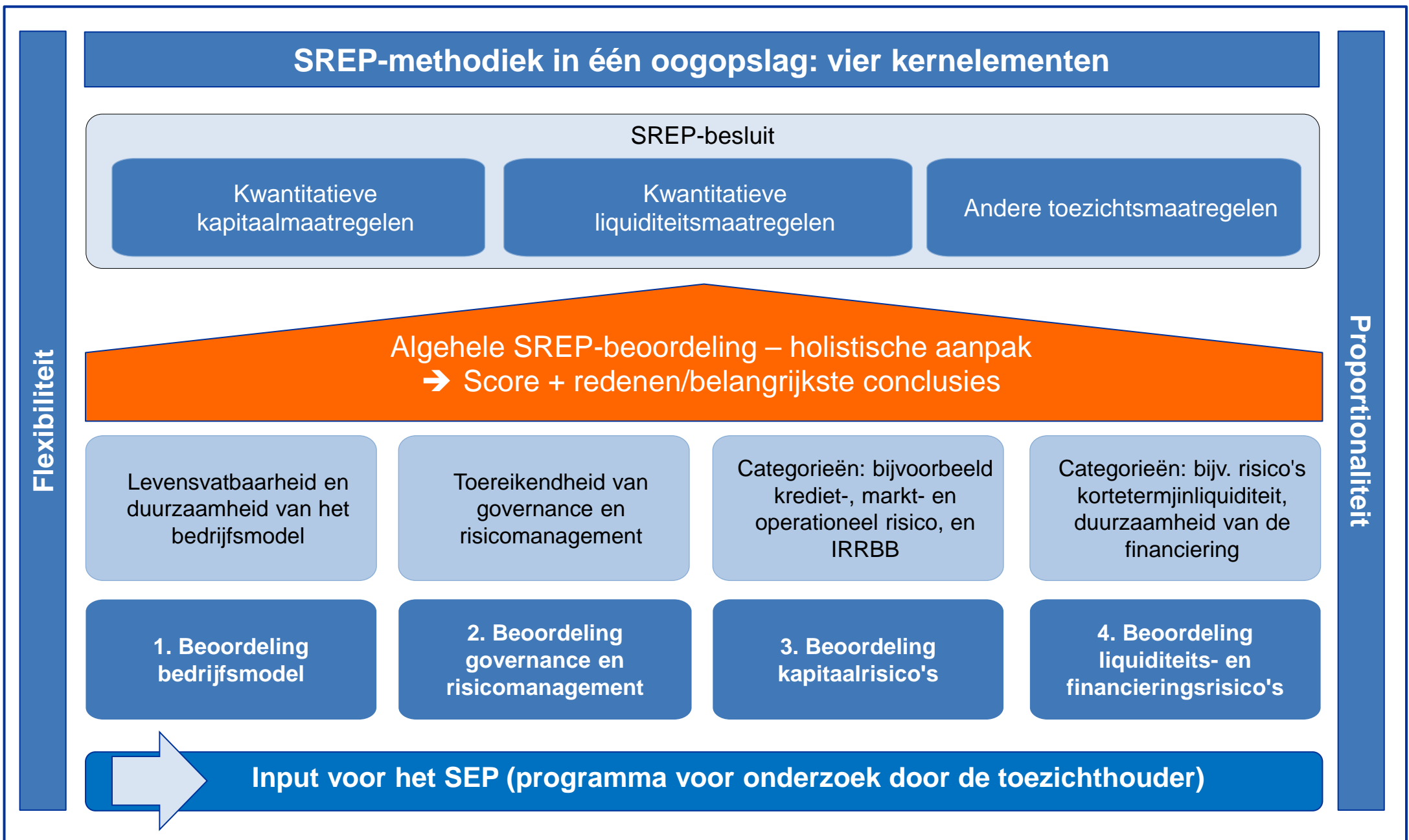
Inhoud

- 1 SSM-SREP voor LSI's – Inleiding
- 2 SSM-SREP voor LSI's – Methodiek
- 3 SSM-SREP voor LSI's – Transparantie en communicatie

2. SSM-SREP voor LSI's – Methodiek

Structurele elementen en bouwstenen van de SSM-SREP-methodiek gelden ook voor LSI's

Een proportionele aanpak

- Model ter bepaling van minimale toezichtsinzet op basis van een prioriteringsmethodiek van het SSM, waarin LSI's worden geclassificeerd als instellingen **van hoge prioriteit (HP)** of **van niet-hoge prioriteit (niet-HP)** op grond van hun risicosituatie en hun potentiële impact op hun nationale financiële stelsel.
- Deze classificatie vormt het uitgangspunt voor NCA's om te komen tot een besluit over de **intensiteit** van de SREP-beoordeling (frequentie, reikwijdte, gedetailleerdheid), **verwachtingen van de toezichthouder, informatiebehoeften**, enz.

Voorbeelden

Intensiteit van de beoordeling

- Jaarlijkse frequentie voor de **volledige** SREP-beoordeling van HP-LSI's, maar lagere minimumfrequentie voor niet-HP-LSI's; voor alle LSI's: jaarlijkse **update** van de SREP
- Voor iedere LSI worden de risico(sub)categorieën beoordeeld alleen wanneer deze **van materieel belang** worden geacht

Verwachtingen van de toezichthouder

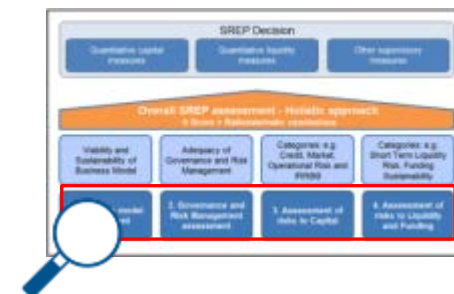
- Afhankelijk van de aard, schaal en complexiteit van de instelling en haar activiteiten kunnen bijvoorbeeld de risicomangementmethodieken en -processen (met name voor niet-HP-LSI's) **minder** complex zijn

Informatiebehoeften

- Methodiek toegesneden op de voor LSI's geldende informatierapportagevereisten, bijv. de FINREP-vereisten (die, vergeleken met de FINREP-vereisten voor SI's, qua reikwijdte **aanzienlijk verminderd** zijn), maar ook bij de NCA beschikbare andere toezichtsgegevens

2. SSM-SREP voor LSI's – Methodiek

Alle vier SREP-elementen volgen een gemeenschappelijke logica die een degelijke risicobeoordeling waarborgt

Drie fasen in een doorlopende risicobeoordeling voor elk van de vier elementen

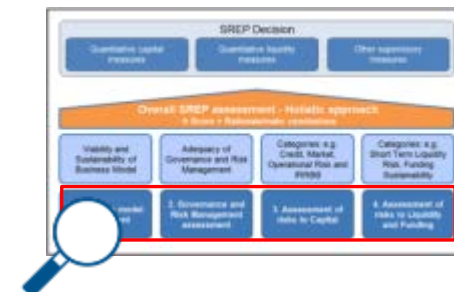
Fase 1 Gegevens verzamelen	Fase 2 Geautomatiseerde ankerscore	Fase 3 Toezichtsoordeel
Belangrijkste bronnen: - toezichtsrapportages - overige documenten	- Score risiconiveau - Formele compliance-controle van risicobeheersing	Aanpassingen op basis van aanvullende factoren en specifieke kenmerken/complexiteit van banken

Risiconiveau (RN) vs. risicobeheersing (RB)

	1. Bedrijfsmodel	2. Interne governance en RM	3. Beoordeling kapitaal-risico's	4. Beoordeling liquiditeits-risico's
RN	✓	n.v.t.	✓	✓
RB	n.v.t.	✓	✓	✓

n.v.t. = niet van toepassing

Beperkte oordeelsvrijheid

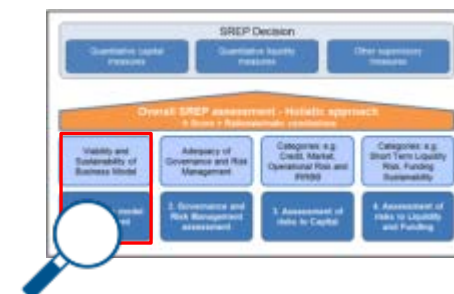
- Redelijke flexibiliteit op een schaal van 1 t/m 4, waarbij de scores in Fase 2 met één punt kunnen worden verbeterd en met twee punten kunnen worden verlaagd op grond van het toezichtsoordeel
- Zorgt voor de juiste balans tussen:
  - ✓ een gemeenschappelijk proces, en daarmee voor consistentie tussen de LSI's en vaststelling van een vast ankerpunt
  - ✓ de noodzakelijke oordeelsvrijheid voor de toezichthouder, zodat deze rekening kan houden met de specifieke kenmerken en complexiteit van een instelling
- Aanpassingen gaan in beide richtingen en moeten volledig worden gedocumenteerd
- Afwijking van de beperkte oordeelsvrijheid kan alleen in gerechtvaardigde gevallen worden toegestaan, gezien het feit dat afwijkingen uitzondering dienen te zijn, niet de regel (vanwege bijv. gegevenskwaliteit)

Schaal van de beperkte oordeelsvrijheid

		Fase 3-scores			
		1	2	3	4
Fase 2-scores	1				
	2				
	3				
	4				

- Fase 3-score mogelijk
- Fase 3-score onmogelijk

Element 1: Beoordeling bedrijfsmodel

De beoordeling van de bedrijfsmodellen bestaat uit de volgende elementen:

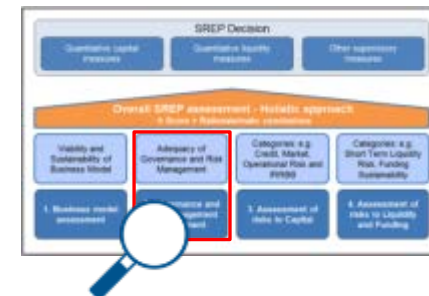
Voorbeelden van beoordeelde bedrijfsmodellen

- Traditionele bank
- Wholesale bank
- Bank voor gespecialiseerde financieringen
- Centrale spaar-/coöperatieve bank
- Zakenbank
- Financiëlemarktinfrastructuur

Voorbeelden van belangrijke beoordelingsvragen

- Is de instelling de komende 12 maanden in staat vanuit toezichtsperspectief acceptabel rendement te genereren?
- Stelt de strategie een instelling in staat om te gaan met geïdentificeerde bedreigingen voor haar levensvatbaarheid?
- Op welke wijze verwacht de instelling op middellange/lange termijn winst te maken?
- Zijn de door de instellingen gehanteerde aannames met betrekking tot de strategie en prognoses consistent en geloofwaardig?

Element 2: Interne governance en risicomanagement

Terreinen die onder de beoordeling vallen

- Kader voor interne governance (waaronder essentiële beheersingsfuncties zoals risicomanagement, interne audit en compliance)
- Risicomanagementskader en risicocultuur
- Risico-infrastructuur, interne gegevens en rapportage
- Beloningsbeleid en -praktijk

Beoordeling risicobeheersing

- Controle op de naleving van nationaal ingevoerde CRD-bepalingen
- Specifieke analyse van bijvoorbeeld:
  - ✓ organisatiestructuur
  - ✓ interne audit
  - ✓ compliance
  - ✓ beloningsbeleid
  - ✓ risicobereidheid
  - ✓ risico-infrastructuur
  - ✓ rapportage

Toezichtsoordeel

- Uitgebreide analyse
- Aanpassing Fase 2-controle, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de bank

Twee voorbeelden van cruciale beoordelingsvragen

- Bestaat er een compliancefunctie die hiërarchisch en functioneel is gescheiden en operationeel onafhankelijk is van de verantwoordelijkheden voor bedrijfsactiviteiten?
- Bestaan er mechanismen die ervoor zorgen dat het hogere management tijdig kan optreden om materiële ongunstige risicoposities effectief te managen en waar nodig te verminderen, met name die welke de goedgekeurde risicobereidheidsverklaring of risicolimieten naderen of overschrijden?

Element 3: Kapitaalrisico's

Drie verschillende perspectieven ('drie blokken')

Blok 1: Toezichtsperspectief

- Elke met kapitaal verband houdende risicocategorie wordt apart beoordeeld en van een score voorzien in drie fasen.
- Afhankelijk van hun materialiteit zijn de vier relevante met kapitaal verband houdende categorieën:
  - ✓ kredietrisico
  - ✓ marktrisico
  - ✓ IRRBB
  - ✓ operationeel risico

Blok 2: Bankperspectief

- De NCA's vergaren ICAAP-informatie overeenkomstig EBA-richtsnoeren en nationale wetgeving.
- Reikwijdte van de beoordeling van betrouwbaarheid ICAAP:
  - ✓ ICAAP-governance
  - ✓ kapitaalplanning
  - ✓ scenario-ontwerp en stresstesting
  - ✓ interne beheersingsmaatregelen, onafhankelijke evaluaties en ICAAP-documentatie
  - ✓ gegevens en infrastructuur
  - ✓ opname, beheer en aggregatie van risico's
- Als de ICAAP-cijfers betrouwbaar zijn, moeten deze als uitgangspunt dienen voor de SREP-kapitaalkwantificering in Blok 2.
- De NCA's hebben de flexibiliteit om nationale benaderingen te gebruiken voor het beoordelen van de kapitaalkwantificering door de instelling.

Blok 3: Toekomstgericht perspectief

- Flexibiliteit wordt bereikt door NCA's toe te staan 'top-down'- of 'bottom-up'-stresstests (of een combinatie daarvan) uit te voeren.
- Minimumvereisten voor de kwaliteitsborging dienen de aangehouden aanpak te motiveren.
- De NCA's hebben de flexibiliteit om het scenario te vertalen in schokken.

Element 4: Liquiditeitsrisico's

Drie verschillende perspectieven ('drie blokken')

Blok 1: Toezichtsperspectief

- Elke met liquiditeit verband houdende risicocategorie wordt apart beoordeeld en van een score voorzien in drie fasen.
- De twee met liquiditeit verband houdende categorieën zijn:
  - ✓ kortetermijnliquiditeit
  - ✓ duurzaamheid van financiering

Blok 2: Bankperspectief

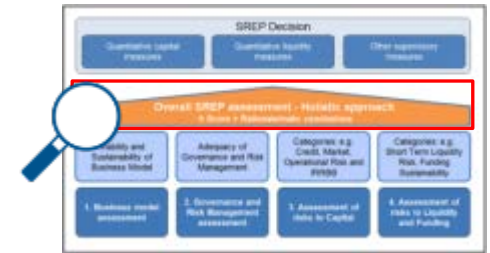
- De NCA's vergaren ILAAP-informatie overeenkomstig EBA-richtsnoeren en nationale wetgeving.
- Reikwijdte van de beoordeling van betrouwbaarheid ILAAP:
  - ✓ ILAAP-governance
  - ✓ financieringsstrategie en liquiditeitsplanning
  - ✓ scenario-ontwerp, stresstesting en financieringsplan voor noodgevallen
  - ✓ interne beheersingsmaatregelen, onafhankelijke evaluaties en ILAAP-documentatie
  - ✓ gegevens en infrastructuur
  - ✓ opname, beheer en aggregatie van risico's
- Flexibiliteit voor NCA's om nationale benaderingen te gebruiken voor het beoordelen van de liquiditeitsbehoeften van de instelling.

Blok 3: Toekomstgericht perspectief

- De beoordeling maakt gebruik van een 'top-down'-stresstestmethodiek die gebaseerd is op prudentiële rapportage (COREP).
- Voorbeelden van output:
  - ✓ liquiditeitsdekkingsratio (LCR) hoger dan wettelijk minimum
  - ✓ specifieke minimum 'overlevingsperiode'
  - ✓ minimumbedrag aan liquide activa

De algehele SREP-beoordeling

- Biedt een samenvattend overzicht van het risicoprofiel van een instelling:
  - ✓ gebaseerd op beoordeling van alle vier elementen
  - ✓ uitgangspunt is dat de vier SREP-elementen allemaal even belangrijk worden geacht
- Houdt rekening met:
  - ✓ de kapitaal/liquiditeitsplanning van de instelling teneinde een solide traject naar de volledige toepassing van CRD IV/CRR te waarborgen
  - ✓ onderlinge vergelijkingen
  - ✓ de macro-omgeving waarin de instelling actief is

Conform de SREP-richtsnoeren van de EBA (tabel 13, blz. 184 en 185) weerspiegelt de totale SREP-score de algehele beoordeling door de toezichthouder van de levensvatbaarheid van de instelling: hogere scores staan voor een verhoogd risico voor de levensvatbaarheid van de instelling op grond van een of meer kenmerken van haar risicoprofiel, waaronder het bedrijfsmodel, het interne governancekader en afzonderlijke risico's voor de solvabiliteits- of liquiditeitspositie.

Het risicoprofiel van een instelling is per definitie **veelzijdig** en veel risicofactoren **hangen met elkaar samen**

SREP-besluiten worden genomen door de NCA's, aangezien zij direct verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de LSI's

In de **door de NCA's genomen instellingspecifieke SREP-besluiten** kunnen zijn opgenomen:

Eigenvermogensvereisten (own funds)

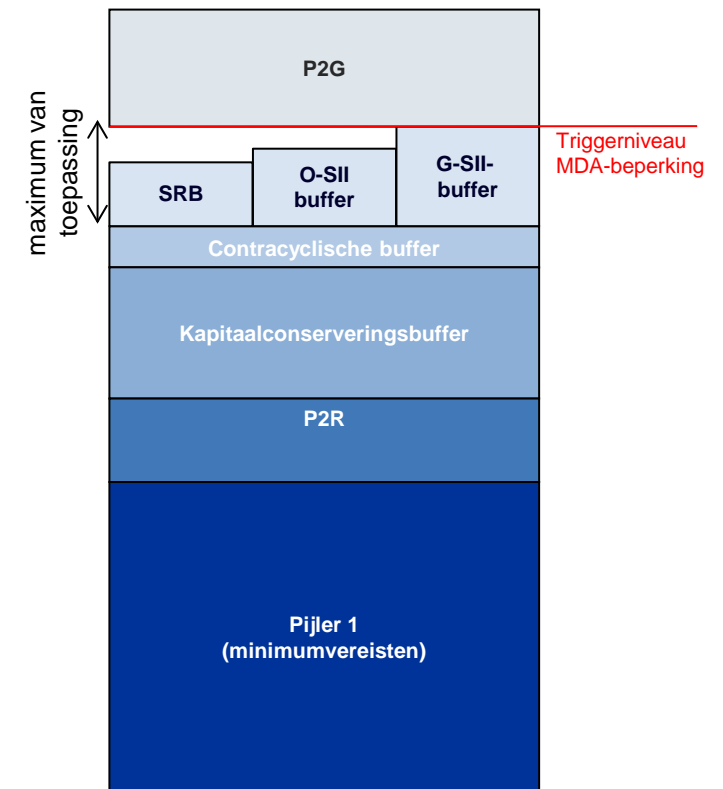
- Totale SREP-kapitaalvereiste (TSCR) samengesteld uit minimale eigenvermogensvereisten (8%) en aanvullende eigenvermogensvereisten (P2R)
- Gecombineerde buffervereisten (CBR)

Kwantitatieve liquiditeitsmaatregelen

- Liquiditeitsdekkingsratio (LCR) hoger dan wettelijk minimum
- Langere 'overlevingsperioden'
- Overige maatregelen

Andere kwalitatieve toezichtsmaatregelen

- Aanvullende toezichtsmaatregelen (bijv. het opleggen van restricties of beperkingen aan activiteiten, de eis om risico's te verminderen of het opleggen van aanvullende of meer frequente rapportageverplichtingen)
- Van de NCA's wordt verwacht dat ze de P2G toepassen, in overeenstemming met de herziene EBA-richtsnoeren betreffende SREP.

Verdere stappen

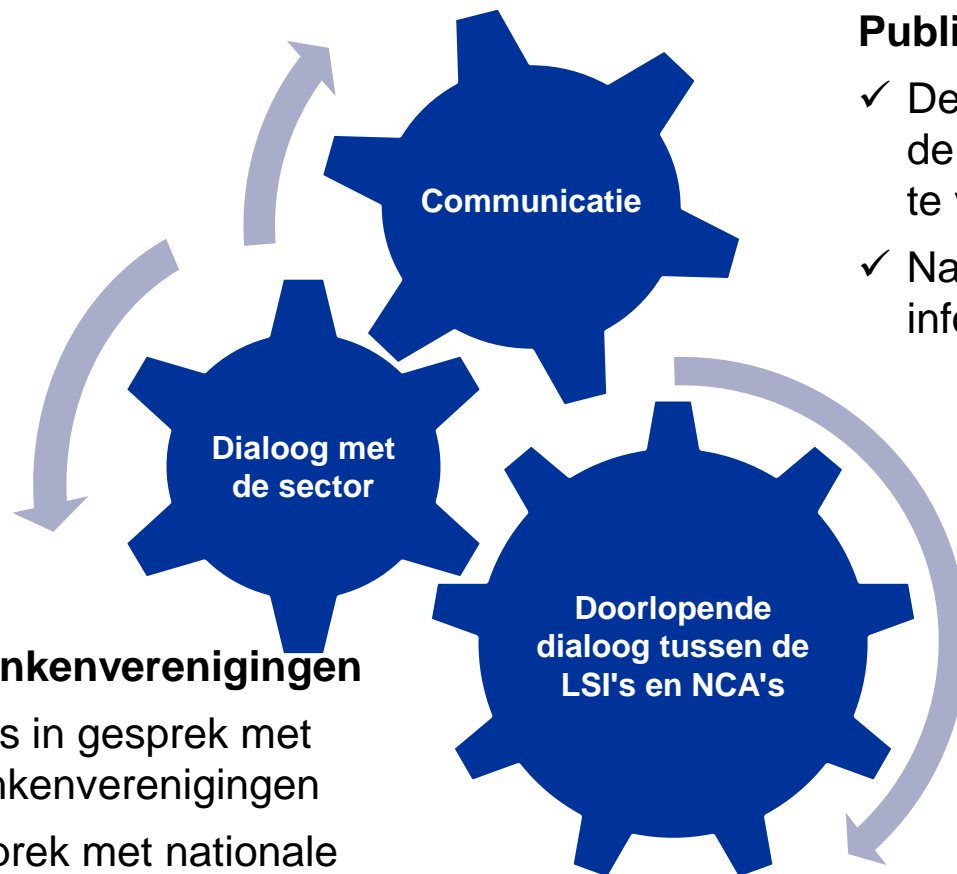
Verdere methodologische ontwikkelingen

- Bij de SREP-methodiek wordt getracht een evenwicht te vinden tussen de gewenste mate van stabiliteit en de noodzaak tot aanpassing van de methodiek als gevolg van wijzigingen in het regelgevings- en toezichtskader.
- Er wordt eveneens rekening gehouden met de feedback van de SSM-toezichthouders en de door de ECB gepubliceerde toezichtsprioriteiten van het SSM.
- Samen met de NCA's blijft de ECB de SREP-methodiek dan ook ontwikkelen (bijv. op het vlak van het risicobeoordelingssysteem (RAS), ICAAP/ILAAP en IT-risico).

Inhoud

- 1 SSM-SREP voor LSI's – Inleiding
- 2 SSM-SREP voor LSI's – Methodiek
- 3 SSM-SREP voor LSI's – Transparantie en communicatie

3. SSM-SREP voor LSI's – Transparantie en communicatie

Publieksvoorlichting

- ✓ Deze presentatie, om de transparantie voor de markt ten aanzien van de SREP voor LSI's te vergroten
- ✓ Nationale regelgeving en informatieverstrekking

Dialogo met bankenverenigingen

- ✓ ECB en NCA's in gesprek met Europese bankenverenigingen
- ✓ NCA's in gesprek met nationale bankenverenigingen

Toezichtsdialoog tussen de NCA's en LSI's

- ✓ Vergaderingen van NCA's met individuele LSI's
- ✓ SREP-besluiten van de NCA's (recht om te worden gehoord)

Wij willen dat banken beschikken over:

- ✓ de noodzakelijke duidelijkheid om de methodiek en de risicobeoordeling te kunnen begrijpen en de nodige maatregelen ter verbetering te kunnen nemen
- ✓ de noodzakelijke zekerheid voor hun kapitaalplanning